

Efectele pandemiei nu se resimt încă pe deplin în piața insolvenței, dar numărul procedurilor va crește în S2 – 2020, iar trendul ascendent va continua în 2021. De vorba cu Dana Radulescu (Partener) și Anca Baițan (Senior Associate) - MPR Partners, despre complicațiile aduse de criza medicala în activitatea avocaților specializați în insolvența

Provocarile anului 2019 au fost potențate de apariția situației de criza generata de pandemia Covid 19 ale carei efecte sunt încă dificil de anticipat însă vor conduce, cel mai probabil, la creșterea numărului de falimente în procedurile deja deschise și la deschiderea unui număr ridicat de noi proceduri de insolvența începând cu a doua jumătate a anului 2020. Deocamdata, ca efect al suspendării executarilor silite pe perioada stării de urgență și alerta, am putea spune ca efectele pandemiei nu se resimt încă pe deplin și tabloul insolvențelor era același, în linii mari, în luna iunie. Cu toate acestea, credem ca numărul de proceduri de insolvența va crește începând cu a doua jumătate a anului 2020 și va continua trendul ascendent în 2021. Echipa noastră este, ca întotdeauna, pregătită să facă față acestor provocări și rămânem fideli principiilor noastre de baza de a oferi clienților noștri servicii diversificate de o înaltă ținută etică și profesională”, a precizat pentru BizLawyer [Dana Radulescu](#), Partener Maravela, Popescu & Asociații (MPR Partners).

Perioada de lockdown nu a avut un impact major asupra echipei MPR Partners, care a depășit cu bine provocarile aferente acesteia. ”În principal, acest lucru se datorează faptului că avocații noștri au o specializare multidisciplinară, nu doar că avocați specializați în insolvența, experiența lor profesională fiind vastă și solidă în domenii precum drept societar, fuziuni și achiziții, contracte, dreptul muncii etc. Pentru toate aceste specialități ne-au fost solicitate și am oferit servicii de consultanță în numeroase proiecte în această perioadă”, a explicat Dana Radulescu.

Modificari controversate aduse anul trecut de O.U.G. nr. 88/2018

Avocatul spune ca anul 2019 a fost dedicat gasirii de soluții practice în contextul în care, în această materie, interesele creditorilor pot fi contrare, pe termen scurt, cel puțin, cu cele ale societății aflate în insolvența. Din acest motiv, astfel de dosare necesită, de cele mai multe ori, atât cunoștințe juridice și economice, cât și un simț al realității și al echilibrului, care poate fi uneori ușor pierdut din vedere.

Experții atrag atenția că neclaritățile dispozițiilor O.U.G. nr. 88/2018 rezulta în principal din faptul că sunt incompatibile cu principiile procedurii de insolvența, pe de o parte, iar, pe de altă parte, ridică probleme legate de aplicarea legii în timp care pare să contravina principiilor constituționale. „În esență, una dintre cele mai controversate modificări aduse de O.U.G. nr. 88/2018 se referă neîndoielnic la articolul 143 alineatul (1) din Legea nr. 85/2014, care permite demararea executarilor silite individuale în paralel cu derularea procedurii de insolvența, dar care vine într-o totală contradicție cu principiile expres reglementate ale procedurii de insolvența. Este vorba despre suspendarea de drept a tuturor acțiunilor sau a măsurilor de executare silite pentru realizarea creanțelor - articolul 75 alineatul (1) din Legea nr. 85/2014; caracterul insesizabil al contului unic de insolvența - articolul 163

alineatul (3) din Legea nr. 85/2014; principiul maximizării gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor - articolul 4 alineatul (1) din Legea nr. 85/2014; acordarea unei șanse debitorului de redresare eficientă și efectivă a afacerii - articolul 4 alineatul (2) din Legea nr. 85/2014; asigurarea unei proceduri eficiente, într-o manieră obiectivă și imparțială, cu un minim de costuri - articolul 4 alineatul (1) din Legea nr. 85/2014; asigurarea unui grad ridicat de transparență și previzibilitate în procedura - articolul 4 alineatul (5) din Legea nr. 85/2014; recunoașterea drepturilor existente ale creditorilor și respectarea ordinii de prioritate a creanțelor - articolul 4 alineatul (6) din Legea nr. 85/2014; principiul valorificării în timp util și într-o manieră cât mai eficientă a activelor - articolul 4 alineatul (11) din Legea nr. 85/2014”, explică [Anca Baițan](#), *Senior Associate MPR Partners*.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Masurile anului 2020, cu impact puternic în acest domeniu

Cele mai importante măsuri luate după decretarea stării de urgență au fost adoptate prin Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 („Legea nr. 55/2020”).

În esență, au menționat interlocutorii ^{Biz}**Lawyer**, cele mai importante măsuri adoptate prin Legea nr. 55/2020 sunt următoarele: întreruperea perioadei de 30 zile, care curge de la data apariției stării de insolvență, în care societatea debitoare are obligația de a formula cerere de deschidere a procedurii de insolvență; creșterea valorii prag de la 40.000 lei la 50.000 lei, pe perioada stării de alertă, prevăzută pentru deschiderea procedurii de insolvență atât pentru creditori, cât și pentru debitori; prelungirea cu 60 zile a perioadei de elaborare a proiectului de concordat preventiv, a perioadei de negociere a proiectului de concordat, dacă acesta a fost elaborat, ori a perioadei de satisfacere a creanțelor prevăzută în proiectul de concordat preventiv; prelungirea cu trei luni a perioadei de observație și, corelativ, a perioadei în care persoanele îndreptățite pot propune un plan de reorganizare ori o modificare a planului, cu notificarea creditorilor în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a Legii nr. 55/2020; posibilitatea suspendării executării planului de reorganizare pentru o perioadă de maxim două luni pentru debitorii aflați în reorganizare, care și-au întrerupt total activitatea ca efect al măsurilor adoptate pentru prevenirea răspândirii pandemiei de COVID-19; posibilitatea de prelungire a perioadei de implementare a planului de reorganizare, fără a depăși o durată totală a derulării sale de 5 ani, precum și posibilitatea de modificare a planului pentru debitorii aflați în reorganizare, care și-a întrerupt activitatea total sau parțial ca efect al măsurilor adoptate pentru prevenirea răspândirii pandemiei de COVID-19.

”Din perspectiva utilității măsurilor adoptate prin Legea nr. 55/2020, considerăm ca aceste măsuri răspund nevoii de a atenua impactul socio-economic al pandemiei de Coronavirus însă într-o prea mică măsură pentru a fi susceptibile de a face o diferență pentru societățile insolvente”, a arătat **Dana Radulescu**.

Consecința imediată a acestor măsuri ar putea consta într-o amânare a valului de insolvențe preconizate pe fondul inevitabilei incapacități de plată cu care se vor confrunta în principal întreprinderile mici și mijlocii, fără însă a

stopa acest val.

Aceasta prorogare aferenta perioadei starii de urgența ar putea avea efectul scontat al salvării afacerii și al evitării insolvenței numai în măsura în care toate celelalte pârghii, anume amânarea plății facturilor de utilități, a impozitelor locat pentru trei luni ori a ratelor de credit de până la noua luni ar constitui instrumente suficiente în fața tuturor celorlalți factori negativi care afectează veniturile și conduc la incapacitate de plată. ”De regula, însa, aceste măsuri deși necesare nu sunt suficiente pentru redresarea unei societăți în insolvență, care, spre deosebire de o societate fezabilă, are și mai puține șanse de acces la surse de finanțare care sunt vitale în astfel de situații de criză”, a completat **Anca Baițan**.

Reprezentanții casei de avocatură consideră ca, în funcție de stadiul procedurii de concordat preventiv, de observație sau de reorganizare, toate măsurile adoptate prin Legea nr.55/2020, fără excepție, sunt demne de a fi analizate prin raportare la specificul activității curente și de piață pe care activează societatea.

Într-o economie în care peste 90% dintre firme sunt întreprinderi mici și mijlocii, cu o putere financiară scăzută și un know-how economic destul de limitat, recomandată este implementarea unei strategii de risc concretizată prin planuri efective de gestionare a unor situații de criză generată de o pandemie sau de orice altă premisă cu efecte comparabile.

”Măsurile instituite pe perioada stării de urgență și de alertă pot constitui un real buffer financiar numai dacă se instituie un control drastic al costurilor corelate cu volumul de activitate și al indicatorilor de performanță cumulată cu evitarea cheltuielilor care nu țin de esența business-ului, precum și deblocarea capitalurilor din active non-core business pentru a face față provocărilor generate de acumularea de datorii curente concomitent cu reducerea duratei de încasare a creanțelor”, au subliniat avocații **MPR Partners**.

[Intra pe portalul de concurență pentru mai multe articole referitoare la proiectele avocaților din această arie de practică](#)

Practica neunitară la nivelul instanțelor judecătorești

Interlocutorii **BizLawyer** consideră că practica instanțelor judecătorești în cauzele guvernate de dispozițiile Legii nr. 85/2014 astfel cum acestea au fost modificate de prevederile O.U.G. nr. 88/2018 a fost, anul trecut, una neunitară. „Caracterul neunitar al activității instanței s-a remarcat încă din faza incipientă a verificării competenței materiale a acestora. În acest sens, am asistat la o serie de conflicte negative de competență rezultate, în mod surprinzător, în urma declinării succesive efectuate, pe de o parte, de judecătorul sindic, iar, pe de altă parte, de instanța de executare. Competența judecătorului sindic este cristalizată însă inclusiv de practica Curții de Justiție a Uniunii Europene în sensul în care competența de soluționare a judecătorului sindic se stabilește în funcție de intensitatea legăturii de cauzalitate a disputei pendente cu procedura insolvenței. Or, în lipsa unei proceduri de insolvență, nu am putea vorbi despre poprirea contului unic de insolvență”, precizează **Anca Baițan**.

Avocatul adaugă faptul că, pe un alt palier, din perspectiva activității bancilor, premisa tuturor litigiilor generate de blocarea contului unic de insolvență prin măsuri de executare silită a fost generată de decizia majorității covârșitoare a instituțiilor de credit de poprire a contului unic cu nesocotirea caracterului insesizabil expres reglementat de 163 din Legea nr. 85/2014. „În altă ordine de idei, ANAF pare a fi singurul câștigător în războiul rece al executărilor silită individuale împotriva procedurii colective, egalitare și concursuale, a carei menire a fost semnificativ deturnată prin modificările aduse de O.U.G. nr. 88/2018”, punctează expertul.

Îngrijorare în mediul economic

Avocații sunt îngrijorați și în legatura cu ce se va întâmpla în continuare în plan macroeconomic. Dana Radulescu amintește faptul ca, deși în cuprinsul Notei de fundamentare a O.U.G. nr. 88/2018 se insista pe îmbunătățirea climatului de afaceri în tandem cu eficientizarea mecanismelor de recuperare a creanțelor bugetare față de societățile aflate în stare de insolvență, cifrele nu mint, iar statistica a concluzionat ca ulterior intrării în vigoare a O.U.G. numărul societăților care intra în insolvență a crescut, iar principiul respectării șanselor de redresare eficienta și efectivă a afacerii s-a metamorfozat dintr-un deziderat într-o rară avis.

„În acest context, trendul în creștere al societăților care intra în insolvență cu șanse reduse sau inexistente la reorganizare se va menține și în 2020 cu atât mai mult cu cât o radiografie recentă a mediului de business a aratat ca un procent realment îngrijorător de 80% din societățile din România sunt slab capitalizate și, ca atare, nu dețin rezerve financiare pentru depășirea unei incapacități de plata, fie ea chiar și temporară. În funcție de criteriul obiectului de activitate al societăților intrate recent în insolvență, din perspectiva celor mai riscante domenii, se remarcă activitatea de comerț urmata de construcția de cladiri. Situația generată de pandemia Covid 19 și dificultățile cu care se confruntă societățile comerciale nu vor face altceva decât să accentueze efectele negative pe care, în opinia noastră, le-au avut modificările legislative aduse de OUG 88/2018”, detaliaza Partenerul **MPR Partners**.

Totuși, principiul egalității de tratament între creditori în procedura insolvenței și crearea unui cadru normativ care să acorde a doua șansa societăților viabile aflate în dificultate sunt în prim-planul legiuitorului european și al jurisprudenței Curții de Justiție de Uniunii Europene. Cu toate acestea, spun avocații specializați în acest domeniu, normele de drept intern se îndepartează nepermis de la acest deziderat prin creionarea unor distincții din ce în ce mai conturate între creditorul bugetar și creditorii de drept privat, menite să afecteze echilibrul oricum fragil al protecției acordate intereselor participanților la procedura insolvenței. ”Până în acest moment, în contextul generat de pandemia Covid 19, s-au adoptat doar niște măsuri de protecție timide, focusate în principal pe suspendarea executărilor silite și pe acordarea posibilității de prelungire a planului de reorganizare cu încă un an. Aceste măsuri, deși binevenite, nu credem ca sunt suficiente pentru a crea premise reale pentru depășirea acestei situații dificile de către majoritatea societăților aflate în insolvență”, atrage atenția **Dana Radulescu**.

Avocatul susține ca, în 2019, dificultatea principală a fost aceea de a gestiona efectul pe care modificările aduse prin O.U.G nr. 88/2018 l-a avut asupra societăților aflate în insolvență care s-au vazut în ipostaza de a avea contul și activitatea blocate ca efect al executărilor silite demarate de diverși creditori, vazându-și astfel șansele de reorganizare vadit afectate.

„La aceasta problema de principiu s-a adăugat în mod nefericit și practica judecatorească unitară, reticența magistraților specializați în insolvență de a asuma o interpretare a acestor prevederi legale în acord cu alte principii ale legislației insolvenței, precum inviolabilitatea contului unic de insolvență, prevalența reorganizării versus faliment, suspendarea executărilor silite împotriva debitorului ca efect al deschiderii procedurii insolvenței etc. Multe dintre instanțele de judecată specializate au transferat responsabilitatea de a interpreta și aplica prevederile O.U.G nr. 88/2018 către instanțele de drept comun care nu sunt în general familiarizate cu specificul procedurii insolvenței ceea ce face ca riscul unor soluții neunitare să fie și mai mare. Practica instanțelor de judecată nu este unitară nici macar în ceea ce privește aplicarea legii în timp, și anume dacă aceste prevederi ale O.U.G nr. 88/2018 se aplica și procedurilor de insolvență deschise anterior intrării în vigoare a Ordonanței nr. 88/2018 sau nu, ceea ce este un element esențial, din perspectiva noastră, care ar fi trebuit tranșat unitar”, punctează **Dana Radulescu**.

[Citește și](#)

→ [Grupul E-INFRA a dus la capăt mai multe proiecte de infrastructură la care s-a lucrat intens în ultimele luni. Adina Calfa, Group General Counsel: Diferența pe care o câștigăm în experiența de mai multă perioadă aceasta este aceea pe care o câștigă un pilot după ce a traversat o furtună și a aterizat forțat pe o autostradă](#) [colaborează](#)

Practica solida în domeniul insolvenței la MPR Partners

MPR Partners include atât un departament de avocați specializați în insolvența, cât și o societate profesională de practicieni în insolvența, *RPM Advisory Hub I.P.U.R.L.*

Activitatea pe care specialiștii o desfășoară este variată și acoperă întreaga gamă de servicii, în funcție de specificul proiectului. „Astfel, în proiectele în care suntem implicați ca și avocați ai creditorilor sau debitorului, echipa noastră realizează de la redactarea de documente specifice procedurii, contestații, declarații de creanță, întâmpinări, apeluri etc. până la reprezentarea în instanța și elaborarea strategiei pentru fiecare caz în parte cu luarea în considerare a particularităților fiecărui proiect. Ca și administrator judiciar derulam activitățile specifice acestui mandat așa cum acestea sunt reglementate de prevederile Legii 85/2014 și includ de la redactarea de rapoarte de activitate, contestații, cereri, întâmpinări, apeluri etc. până la exercitarea unor atribuții de management și luare a deciziilor în societățile ale caror administrator judiciar suntem în limitele prevăzute de lege. Activitățile pe care echipa noastră de avocați le desfășoară, indiferent ca suntem avocații debitorului/acționarilor acestuia sau ai creditorilor acoperă întreaga gamă de servicii juridice. Asistența și suportul pe care noi le acordăm clienților noștri acoperă atât perioada de observație, cât și ulterior cea de reorganizare sau faliment, astfel ca nu există neapărat o etapă anume în care suntem preponderent implicați, rolul nostru variind de la o etapă la alta și, evident, în funcție de particularitățile fiecărui proiect”, a arătat Partenerul **MPR Partners**.

„Din perspectiva noastră, un avocat bun în această materie trebuie să aibă o bază solidă de cunoștințe din diverse domenii, și nu strict legate de materia insolvenței pentru că, problematica pe care o ridică o societate aflată în insolvență indiferent de partea cui ești în cadrul procedurii, implică aspecte de fuziuni și achiziții (mai ales în contextul implementării unui plan de reorganizare), de dreptul muncii, contracte comerciale, aspecte legate de autorizații și licențe etc. și, evident, aspecte litigioase de care se ocupă echipa de avocați litiganți. De aceea, în cadrul MPR Partners lucrăm în echipe pluridisciplinare, formate din avocați specializați în diverse materii pentru a putea oferi soluții integrate și aplicabile care să răspundă cât mai bine obiectivelor și strategiei clientului. Un alt aspect important este într-adevăr acela al abilităților manageriale și al capacității de a gestiona cu calm și eficiență situații adesea tensionate, conflicte de abordare și interese care necesită calități personale care uneori se dovedesc mai importante decât te aștepti.”

Dana Radulescu, Partener MPR Partners I Maravela, Popescu & Asociații

Proiecte din foarte multe industrii

Portofoliul de clienți al firmei de avocatură este unul divers, dintr-o gamă largă de arii ale industriei precum IT,

extracția pietrei, construcția de autostrazi, industria auto, industria chimica, imobiliare, publicitate. „În acest context, menționam cu titlu de exemplu, care este de notorietate, asistența acordată Chimcomplex S.A. în ceea ce privește achiziția unor pachete de active ale Oltchim S.A. în cadrul unei proceduri de licitație competitivă, care a ridicat o serie de provocări în vederea finalizării, inclusiv legate de faptul că Oltchim se afla într-o procedură de reorganizare judiciară”, menționează **Dana Radulescu**.

În acest context, și proiectele în care avocații s-au implicat în ultima perioadă sunt la fel de diverse. De exemplu, echipa **MPR Partners** a fost implicată în procedura de insolvență a Teamnet International, proiect care a ridicat (și continuă să o facă) o serie de provocări ca efect al modificărilor legislative intervenite prin O.U.G. nr. 88/2018. De asemenea, a oferit suport de specialitate în achiziția de active în cadrul procedurii de insolvență a Oltchim S.A., dar și în cea a Jolidon Retail.

În funcție de specificul proiectului, în aceste mandate sunt implicate echipe mixte de avocați de consultanță și avocați litiganți, coordonați de **Dana Radulescu**. De altfel, toate proiectele din segmentul de insolvență/restructurare necesită implicarea unor echipe mixte astfel ca alocarea proiectului se face pe diverse arii de practică, nu doar insolvență. Cu toate acestea, proiectele din acest segment ocupă un loc important în cifra totală de afaceri a societății.

În ceea ce privește implicarea în proceduri de concordat preventive, **Dana Radulescu** spune că acestea sunt foarte rare în România întrucât, în termeni practici, nu oferă siguranța, rapiditatea și flexibilitatea care este teoretic așteptată de la acestea. „Echipa noastră nu a avut până în acest moment ocazia să fie implicată într-o asemenea procedură, și, după cum spuneam, șansele pentru viitor sunt destul de mici dacă nu va interveni o modificare legislativă care să confere mai multă suplețe și eficiență din punct de vedere practic acestei proceduri”, completează avocatul.

Reprezentanții **MPR Partners** spun că trendul aferent anului 2020 - având ca premisa golirea de conținut a protecției oferite de Legea nr. 85/2014 prin modificările aduse de O.U.G. nr. 88/2018, moștenite din 2018, cu efecte concrete în 2019 - a fost dublat, în cursul anului 2020, de starea de urgență, iar ulterior, starea de alertă generate de pandemia cu Corona virus, care a sporit incapacitatea de plată a societăților aflate într-o situație financiară dificilă. ”În acest context, într-un final mai apropiat sau mai îndepărtat, rezultatul final tinde să devină falimentul”, a arătat **Anca Baițan**.

MPR Partners își va dezvolta și anul acesta practica de insolvență. Firma și-a propus să ofere, ca și până acum, soluții practice, care să le permită clienților să depășească provocările pe care viața reală, de business, le aduce și care necesită nu doar cunoștințe solide, ci și abilități manageriale și de lucru în echipă împreună cu alți consultanți specializați ai clientului.

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocat din cele mai importante firme de pe piața locală](#)